

תקנות האפטרופוס הכללי (השקעת כספים), התשע"ד-¹2014

בתוקף סמכותי לפי סעיף 23(א)(3) לחוק האפטרופוס הכללי, התשל"ח-1978 (להלן - החוק), ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אני מתקינה תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"איגרת חוב" - כהגדרתה בתקנות קופות גמל;
"איגרת חוב ממשלתית צמודה" - אגרת חוב שהנפיקה המדינה לפי חוק מילווה המדינה, התשל"ט-1979, הצמודה למדד;
"בורסה" - הבורסה לניירות ערך בתל אביב, בע"מ;
"דירוג" - דירוג חוב, שקבעה חברה מדרגת;
"המדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
"ועדת ההשקעות" - כמשמעותה בסעיף 10 לחוק;
"חברה מדרגת" - חברה שעיסוקה דירוג חוב לפי כושר הפירעון של מי שהוציא את איגרות החוב, שאושרה לפי כל דין;
"חוק השקעות משותפות בנאמנות" - חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;
"יועץ השקעות", "מנהל תיקים" - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק ביועץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995;
"כספים עודפים" - כספים כאמור בסעיף 10(ג) לחוק;
"כתב אופציה" - נייר ערך המקנה לבעליו זכות לרכוש מניות או איגרות חוב סחירות שהוציא מנפיק תמורת תוספת מימוש במחיר או בתנאים הקבועים בנייר הערך;
"מטבע חוץ" - כהגדרתו בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010;
"מנפיק" - תאגיד שהנפיק ניירות ערך, למעט מדינת ישראל;
"נייר ערך" - כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999;
"קרן נאמנות" - קרן להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעותה בסעיף 3 לחוק השקעות משותפות בנאמנות; "שליטה" ו"בעל עניין" - כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;
"תקנות קופות גמל" - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012;
"תעודת סל" - כהגדרתה בתקנון הבורסה כמשמעותו בסעיף 46 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

2. דרכי השקעת כספים

האפטרופוס הכללי ישקיע את הכספים העודפים בפיקדון נושא תשואה שינוהל במשרד האוצר לפי תקנה 3 או באחת הדרכים שקבעה ועדת ההשקעות לפי תקנה 4, והכול אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת; דרך ההשקעה תיבחר לפי טובת בעלי הזכויות בנכסים ותפקידי האפטרופוס הכללי לפי החוק, והכול בכפוף להוראות תקנות אלה.

3. השקעה בפיקדון במשרד האוצר

(א) האפוטרופוס הכללי רשאי להשקיע, אחת לחמש שנים, חלק מתוך הכספים העודפים בפיקדון נושא תשואה שינוהל במשרד האוצר, ובלבד שיתקיימו כל התנאים האלה:

(1) סכום ההשקעה בפיקדון לפי תקנה זו לא יעלה על הסכום המחושב לפי הנוסחה שבתוספת הראשונה;
(2) הפיקדון יישא תשואה שתשולם במועד משיכת הכספים מהפיקדון; לענין זה, "תשואה" - כפי שתיקבע בהסכם בין החשב הכללי במשרד האוצר לבין האפוטרופוס הכללי, ואשר לא תפחת מממוצע משוקלל של התשואות של איגרת חוב ממשלתית צמודה שמועד פדיונה הוא הקרוב ביותר ל-12 שנים ומאוחר ממנו, ושל איגרת חוב ממשלתית צמודה שמועד פדיונה הוא הקרוב ביותר ל-12 שנים ומוקדם ממנו, לפי מחירן בבורסה בתום יום המסחר הקודם למועד ההשקעה;

(3) אם יתרת הכספים העודפים שאינם מושקעים בפיקדון לפי תקנה זו לא יספיקו לאפוטרופוס הכללי כדי לעמוד במלוא מחויבויותיו לפי החוק, הוא רשאי למשוך מהפיקדון את הסכום החסר לו לשם עמידה במלוא התחייבויותיו כאמור, ובלבד שסכום זה לא יעלה על שווי הפיקדון בצירוף התשואה שנצברה עליו עד אותו מועד; המדינה תעביר לאפוטרופוס הכללי את הכספים שיידרשו על ידו לפי פסקה זו בתוך 60 ימים מיום הדרישה;

(4) כספים שעברו לקניין המדינה לפי סעיפים 15(ג1) או 15(ג2) לחוק ינוכו מיתרת הפיקדון, הכוללת את כספי הפיקדון ואת התשואה שנצברה בעדם עד לאותו מועד.

(ב) השקעת כספים עודפים על ידי האפוטרופוס הכללי בפיקדון לפי תקנת משנה (א) תהיה עדיפה על אפיק השקעה אחר בעל מאפיינים דומים של תשואה ורמת סיכון, ובלבד שהתקיימו התנאים המפורטים באותה תקנת משנה.

4. השקעה באמצעות ועדת השקעות

(א) ועדת ההשקעות תבחר את דרכי ההשקעה של יתרת הכספים העודפים שלא הושקעו בפיקדון במשרד האוצר לפי תקנה 3 ושל כל נכס כספי אחר המנוהל על ידי האפוטרופוס הכללי לפי כל דין (בתקנה זו - תיק השקעות), לפי טובת בעלי הזכויות בנכסים ותפקידי האפוטרופוס הכללי לפי החוק.

(ב) בלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), ועדת ההשקעות -

(1) תקפיד על פיזור הולם בין הנכסים בתיק ההשקעות בכפוף לאמור בפסקאות (2) עד (5);
(2) תקבע כי ההשקעה בתאגיד אחד, בפיקדונות, בתכניות חיסכון וכן בניירות ערך שהנפיק התאגיד, לא תעלה על 20% מן השווי הכספי של תיק ההשקעות;
(3) לא תבחר דרכי השקעה שיביאו לשליטה של האפוטרופוס הכללי בתאגיד מסוים או להפיכתו בעל עניין בו;

(4) תקבע כי השקעה בנכסים מחוץ למדינת ישראל תהיה במדינות שהדירוג שלהן הוא baa3 או bbb(-) ומעלה, לפי כל אחת מן החברות המדרגות, ולא תעלה על 20% מן השווי הכספי של תיק ההשקעות;
(5) תשקיע את תיק ההשקעות בעצמה, בעזרת מנהל תיקים או יועץ השקעות או באמצעותם, באחד או יותר מאלה:

(א) איגרות חוב שהנפיקה המדינה או שהיא ערבה לפירעונם;
(ב) פיקדונות בנקאיים בשקלים חדשים צמודי מדד ונושאי ריבית או נושאי ריבית בלבד;
(ג) תכניות חיסכון בנקאיות בשקלים חדשים צמודות מדד ונושאות ריבית;
(ד) פיקדונות בנקאיים הנקובים במטבע חוץ או הצמודים למטבע חוץ;
(ה) תכניות חיסכון בנקאיות צמודות מטבע חוץ;
(ו) איגרות חוב, אם ההשקעה מדורגת בדירוג baa3 או bbb(-) לפחות, לפי כל אחת מן החברות המדרגות;

(ז) מניות סחירות, איגרות חוב בדירוג נמוך מהאמור בפסקת משנה (ו) או בכתבי אופציה, ובלבד שההשקעה הכוללת בהם לא תעלה על 20% מן השווי הכספי של תיק ההשקעות וההשקעה בכתבי אופציה לא תעלה על 10% מן השווי כאמור;

(ח) קרנות נאמנות או תעודות סל שדרכי ההשקעה שלהן אינן חורגות מן האמור בתקנות אלה.

(ג) נוצרה חריגה מן הכללים הקבועים בתקנות אלה בהשקעה שאינה חדשה, תורה ועדת ההשקעות על התקופה והתנאים לתיקון החריגה, בשים לב להשלכות הכלכליות.

5. נוהלי ועדת ההשקעות

ועדת ההשקעות תפעל על פי נהלים אלה:

- (1) ישיבותיה יתקיימו אחת לחודש לפחות, אלא אם כן התיר האפוסטרופוס הכללי את כינוסה אחת לתקופה ארוכה יותר, שלא תיארך יותר משלושה חודשים;
- (2) בישיבות ייערך פרוטוקול;
- (3) העתקי החלטות ועדת ההשקעות יועברו לאפוסטרופוס הכללי ויצורפו לדין וחשבון המוגש לוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת לפי סעיף 10(ו) לחוק;
- (4) המניין החוקי בישיבות ועדת ההשקעות הוא שני חברים לפחות, ובלבד שאחד מהם הוא האפוסטרופוס הכללי;
- (5) החלטות ועדת ההשקעות יתקבלו ברוב קולות החברים הנכחים.

6. תחולה והוראת מעבר

1.

(א) תקנות אלה יחולו גם על כספים שהתקבלו לניהול האפוסטרופוס הכללי ושהיו מושקעים לפני תחילתן של תקנות אלה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), כספים עודפים שהיו מושקעים לפני תחילתן של תקנות אלה בדרך השקעה שלא לפי תקנות אלה, ומשיכת הכספים תפגע בשווי קרן ההשקעה או בפירותיה, יוסיפו להיות מושקעים באותה דרך עד מועד הפירעון שהוגדר מראש, וממועד זה ישקיע אותם האפוסטרופוס הכללי לפי תקנות אלה.

תוספת ראשונה

(תקנה 3(א))

1. הסכום המרבי להשקעה בפיקדון נושא תשואה במשרד האוצר כאמור בתקנה 3 (בתוספת זו - פיקדון), יחושב לפי הנוסחה הזו:

$$I = y - w - (200\% * 5 * x + 250\% * 5 * z + 5 * s * y)$$

לעניין זה -

I = סכום ההשקעה המרבי בפיקדון;

y = סך כל הכספים העודפים, שאינם נובעים ממימוש או מניהול נכסים שאינם כספיים, נכון למועד ההפקדה בפיקדון;

w = סך כל הכספים שהופקדו בפיקדון עד למועד ההפקדה, ואשר עד אותו מועד לא הושבו לאפוסטרופוס הכללי לפי תקנה

3(א)3 ולא קוזזו כספי העברה לקניין המדינה לפי תקנה 3(א)4);

x = הסכום הכספי השנתי הממוצע ששוחרר לזכאים לפי סעיף 15(א) לחוק, בחמש השנים שקדמו למועד ההפקדה בפיקדון;

z = הסכום הכספי השנתי הממוצע שהוציא האפוטרופוס הכללי כהוצאות ניהול כמשמעותן בסעיף 12(א) לחוק, למעט שכר האפוטרופוס הכללי, בחמש השנים שקדמו למועד ההשקעה בפיקדון;

s = שכר הניהול של האפוטרופוס הכללי כמשמעותו בתקנה 1(א)2 לתקנות האפוטרופוס הכללי (שכר), התשל"ח-1978, אשר יחושבו לפי סך כל הכספים העודפים במועד ההפקדה (y).

ז' בשבט התשע"ד (7 בינואר 2014)

ציפי לבני

שרת המשפטים

[1.ק"ת 7335, התשע"ד (30.1.2014), עמ' 576.

//